Fylkesmannen i Oslo og Viken

Vår dato: 30.09.2019
Vår ref: 2019/44131
Deres dato:
Deres ref:

Gunnar Solberg
Urmakerveien 21
3330 Skotselv

Saksbehandler, innvalgstelefon
Liv Ingrid Kravdal,

Tillatelse til utsetting av fraseredelgran og nordmannsedelgran - Øvre Eiker kommune - gbnr 170/3 og 170/5

Fylkesmannen gir tillatelse til planting av fraseredelgran og nordmannsedelgran til juletreproduksjon på eiendommene 170/3 og 170/5 i Øvre Eiker kommune. Det settes som vilkår at alle trær som er omfattet av vedtaket avvirkes før de når 5 m i høyde. Denne tillatelsen er utelukkende gitt på bakgrunn av risiko for spredning av utenlandske treslag, og er helt uavhengig av håndtering etter annet lovverk.

Vi viser til søknader, mottatt 28.08.2019, der det søkes om tillatelse til planting av utenlandske trær til juletreproduksjon på deres eiendom med gnr/bnr 170/3 og 170/5 i Øvre Eiker kommune.

Hjemmel
Utsetting av utenlandske treslag krever godkjenning fra Fylkesmannen i samsvar med § 4 i *forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål (ikrafttredelse 1.7.2012),* jf. naturmangfoldloven kap. IV.

Søknaden
Det søkes om utplanting av fraseredelgran *Abies fraserii* og nordmannsedelgran (også kalt normannsgran) *Abies nordmanniana* proveniens *apsheronsk* på innmarksbeite og brakklagt jordbruksområde, inntegnet på kart vedlagt søknaden. Totalt areal for produksjonen er 3-4 daa, og det skal plantes omtrent 100 nordmannsedelgran og 200 fraseredelgran.

Utplantingen er allerede gjennomført da søker ikke var klar over at dette var søknadspliktig. Saken vil likevel håndteres på vanlig måte.

Fylkesmannens vurdering
Formålet med forskriften er å hindre at planting av utenlandske treslag gir uheldige konsekvenser for naturmangfoldet. Det er sentralt å sikre at forvaltingsmålene for naturtyper og arter ikke blir truet av de fremmede artene, direkte eller indirekte, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Alle offentlige vedtak som kan ha betydning for naturmangfoldet skal vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8 – 12.

Naturmangfoldlovens § 8 setter krav om at vedtak bygger på kjent kunnskap. Fraseredelgran kommer fra de østlige delene av USA, i fjellområdene i Virginia, Tennessee og North Carolina, i høyder på 1200-2000 meter, og den kan få spiringsdyktige frø i 15-års alder. Arten er ikke vurdert av artsdatabanken. Balsamedelgran ble tidligere regnet som samme art som fraseredelgran og har mange av de samme egenskapene som denne. Balsamedelgran har blitt vurdert til å ha lav risiko, og vi legger til grunn den samme vurderingen for fraseredelgran, hva angår spredningsrisiko. Balsamedelgran har vært brukt til juletreproduksjon uten at arten har medført kjente problemer.

Nordmannsedelgran hører hjemme i Kaukasus-området, dvs. fjellområdene rundt Svartehavet, i Tyrkia, Georgia, Russland og Armenia. Her vokser den i høyder på 900- 2000 meter. Den kommer i frømoden alder i 35 – 40 års alder. Arten er ikke risikovurdert av Artsdatabanken, da det antas at arten ikke representerer noen risiko for spredning. Siden treslaget brukes til juletreproduksjon når det sjelden eller aldri reproduktiv alder.

Det finnes ingen verneområder i én mils radius fra området der trærne er plantet ut. På det området som er merket for utsetting av trærne, samt omkringliggende områder, er det heller ikke registrert naturtyper. Det er imidlertid registrert et viktig bekkedrag omtrent 500 m unna (Bringselva ved Hovenga). Fylkesmannen mener at det er godt nok kunnskapsgrunnlag for å fatte vedtak.

Ut fra føre-var-prinsippet (§ 9) er det viktig å sikre seg mot at plantefelt kommer ut av kontroll, for eksempel ved å unngå at trærne når alder for frøspredning. I juletreproduksjon avvirkes trærne normalt før de setter frø, og for å understreke viktigheten av at dette gjøres, blir det satt krav til maksimal høyde på trærne. I søkers rutiner for internkontroll står det at området vil undersøkes for småplanter med jevne mellomrom, og at eventuelle nye planter vil fjernes med rot når de oppdages. Det er ikke presisert hvor ofte området skal undersøkes, men det forutsettes at «ved jevne mellomrom» betyr minst et par ganger i året. I tillegg til selve plantefeltet, må også en sone rundt dette feltet undersøkes.

Påvirkning på økosystemet skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller blir utsatt for (§ 10). I dette tilfellet kan vi ikke se at tiltaket legger beslag på eller er en vesentlig trussel mot stedegne naturkvaliteter så lenge det settes vilkår som blir overholdt.

§ 11 adresserer ansvaret for eventuelle skader på naturmiljøet til tiltakshaveren. Kostnader ved å bøte på eventuelle skader eller forebygge skader skal dekkes av tiltakshaver, innenfor rimelighetens grenser.

Driftsmetoder og teknikker skal i utgangspunktet ta mest mulig hensyn til naturmiljøet, slik at de beste samfunnsmessige resultatene oppnås (§ 12). Vi har ikke spesielle merknader til dette i denne saken.

Fylkesmannen vurderer at planting av fraseredelgran og nordmannsedelgran på det avmerkede området ikke vil være til vesentlig skade for naturmangfoldet. Det er likevel viktig å sikre seg mot eventuell frøsetting og det settes derfor vilkår for tillatelsen. Det er viktig å ha rutiner for å hindre spredning, samt vite hvem som har ansvar for å sikre hogst før frøsetting. Det er også viktig at dette dokumentet blir gjort kjent og overført ved et eventuelt eierskifte. Rutiner for internkontroll må innarbeides i virksomheten, jf. § 10 i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.

Vedtak og vilkår

Fylkesmannen gir, med hjemmel i § 4 i *forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål,* tillatelse til utsetting av fraseredelgran og nordmannsedelgran på avmerket område på kart vedlagt søknaden. Tillatelsen gjelder inntil 350 trær, og utplantingen må gjøres innen utgangen av 2020.

Det settes som vilkår at alle trær som er omfattet av vedtaket avvirkes før de når 5 m i høyde. Eieren av arealet er ansvarlig for fellingen. Vilkåret for denne tillatelsen skal gjøres kjent for ny eier ved et eventuelt eierskifte.

Denne tillatelsen er utelukkende gitt på bakgrunn av risiko for spredning av utenlandske treslag, og er helt uavhengig av håndtering etter annet lovverk.

Klage
Vedtaket kan påklages innen 3 uker etter du har mottatt dette brevet, jfr. forvaltningslovens regler. Klagen sendes til Fylkesmannen i Oslo og Akershus og håndteres av Miljødirektoratet dersom Fylkesmannen ikke omgjør eget vedtak.

Med hilsen

Karsten Butenschøn (e.f.)
seksjonssjef

Liv Ingrid Kravdal
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
ØVRE EIKER KOMMUNE Postboks 76 3301 HOKKSUND